

Tekst 1

Apollo verhoort het gebed van Chryses.

43 Ὀς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων,
44 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρῆνων χωόμενος κῆρ,
45 τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφορεφέα τε φαρέτρην·
46 ἔκλαγξαν δ' ἄρ' οἴστοι ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
47 αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ' ἦϊε νυκτὶ ἐοικώς.
48 Ἔζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἔηκε·
49 δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο·
50 οὐρήας μὲν πρῶτον ἐπώχετο καὶ κύνας ἀργούς,
51 αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφίεις
52 βάλλ'· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
53 Ἐννήμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ὄχετο κῆλα θεοῖο,
54 τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
55 τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
56 κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὀράτο.
57 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
58 τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
59 “ Ἀτρεΐδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας οἴω
60 ἄψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
61 εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμῶ καὶ λοιμὸς Ἀχαιοῦς·
62 ἀλλ' ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῆα,
63 ἢ καὶ ὄνειροπόλον, καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν,
64 ὅς κ' εἴποι ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
65 εἴτ' ἄρ' ὅ γ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται εἴθ' ἐκατόμβης,
66 αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
67 βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.”
68 Ἦτοι ὅ γ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
69 Κάλχας Θεστορίδης, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
70 ὃς ἦδη τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα,

71 καὶ νήεσσ' ἠγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἶσω
 72 ἦν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
 73 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 74 “ ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, Διὶ φίλε, μυθήσασθαι
 75 μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος·
 76 τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο καί μοι ὄμοσσον
 77 ἦ μὲν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξιν·
 78 ἦ γὰρ ὀϊόμαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
 79 Ἀργείων κρατέει καὶ οἱ πείθονται Ἀχαιοί.”

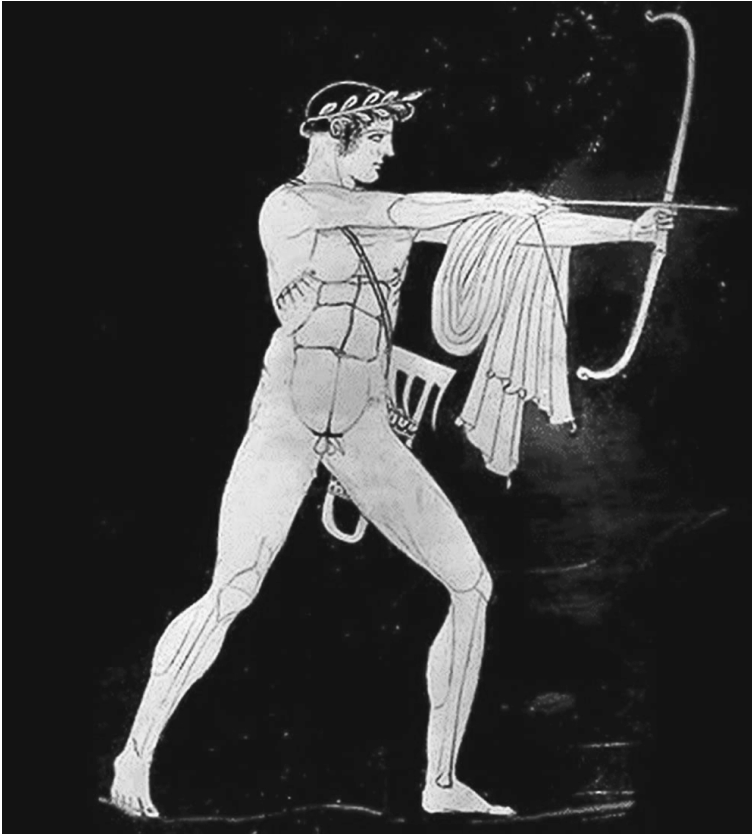
Homerus, Ilias 1.43-79

Aantekeningen

- regel 44* τὸ κάρηνον top
regel 45 ἀμφορεφής aan beide zijden gesloten
regel 49 ἡ κλαγγή klank
regel 50 ὁ οὐρέυς muildier
regel 51 ἐχεπευκῆς scherp
regel 53 τὸ κῆλον pijn
regel 59 παλιμπλαγχθείς teruggedreven
regel 60 ἄψ weer
regel 61 ὁ λοιμός pest
regel 63 ὁ ὄνειροπόλος droomuitlegger
regel 65 ἐπιμέεμομαι + *genitivus* ontevreden zijn over
regel 69 ὁ οἰωνοπόλος vogelwichelaar
 ὄχα verreweg
regel 72 ἡ μαντοσύνη waarzeggerskunst
regel 73 εὐφρονέων verstandig
regel 75 ἑκατηβελέτης van verre treffend

Afbeelding 1

Apollo; aardewerkschildering, 5^e eeuw voor Christus.

Tekst 2

Een navertelling van de regels 57-68 van tekst 1 (Oï t/m ἔζετο).

- 1 Alle ogen in de arena waren op Achilles gericht, maar hij richtte zich
- 2 uitsluitend tot Agamemnon.
- 3 “Goed,” begon hij, “Trojanen aan de ene kant – pest aan de andere.
- 4 We kunnen ze niet beide aan, dus laten we dan maar inpakken.” Een
- 5 grijns die zijn hoektanden ontblootte.
- 6 “Is toch zo, of niet?”
- 7 Agamemnon gaf geen antwoord.
- 8 “Óf...” Achilles stak zijn hand omhoog om het geroezemoes de kop in
- 9 te drukken, “we zoeken uit waarom dit allemaal gebeurt. Er is vast
- 10 wel iemand, een ziener, die ons kan vertellen waarmee we Apollo
- 11 hebben beledigd. Want het is duidelijk Apollo geweest die de pest

- 12 heeft veroorzaakt. En als we weten wat we hebben gedaan – of
13 nagelaten – dan kunnen we het rechtzetten.”
14 Hij ging weer zitten.

P. Barker, De stilte van de vrouwen, Amsterdam 2019

Tekst 3

Diomedes verwondt Aphrodite.

330 Deze stormde op Afrodite toe met het meedogenloze brons,
331 heel goed wetend dat zij een weerloze godin was en geenszins
332 een van die godinnen die de strijd der mannen beheersen, een
333 Athene, een stedenverwoestende Enyo. Dus achtervolgde hij
334 Afrodite door de dichte menigte en zodra hij haar had ingehaald,
335 deed hij een uitval, die zoon van de fiere Tydeus: op haar
336 toegesprongen met zijn scherpe speer, wondde hij haar tedere
337 pols. Onmiddellijk schramde de speerpunt haar huid, dwars door
338 de geurige peplos, die de Chariten zelf voor haar hadden
339-343 geweven en over haar pols vloeide het onsterfelijke bloed. Met
344 een luide kreet liet zij haar zoon op de grond vallen. Hem droeg
345 Apollo in zijn armen weg, onder een donkere nevel: geen van de
346 Grieken met snelle paarden mocht Aeneas treffen en doden.
347 Maar luid juichte Diomedes over Afrodite: “Ga weg, dochter van
348 Zeus, uit de moordende strijd. Heb je er niet genoeg aan
349 weerloze vrouwen te misleiden? Als je nu ook nog bij ons in de
350 oorlog komt, zul je wel leren huiveren, denk ik, alleen al van het
351 woord ‘oorlog’.”

Homerus, Ilias 5.330-351